

JUBILEUMS- FÖREDRAG

NORMKONFERANSEN
2026

JAN GUNNAR BROCH

**NORMHISTORISK
INSTITUTT**

Ta plass i
tidsmaskinen!

(SKUMMELT HOVEDKVARTER – TRUSSELAKTØR)

Trusler...

Pasientopplysninger på avveie

Dagbladet

Snoket for leg

Denne listen r
Foto: Kjetil Kja
En liste me
Kvinnen fil
GUNHILD AGDE
gunhild.agdeste
Publisert 03.08.2010 16:46.

Anbefal 0 Send Tweet 0

17. juni mottok bergenskvinnen, som ønsker å være
Haukeland Universitetssykehus. I konvolutten lå sy
ventet på, men også noe hun med én gang skjønte

Opplysninger bruk
snokesaker, me
advarsel.

NRK Nyheter TV Radio Snarveier

NRK > Vitenskap-og-teknologi

Vitenskap og teknologi

Anonymous hacket svenske sykehus

Nok en gang truer Anonymous Sverige med nettangrep. Denne gangen er det svenske sykehus i Trollhättan, Vänersborg og Uddevalla som har blitt utsatt for hacking.
Foto: Skjermdump/YouTube

Julian Assange-tilhengerne har fått tilgang til pasientinformasjon om flere hundre tusen mennesker. – Vi kommer ikke til å overgi Julian Assange, var deres budskap.

Normens utvikling

we the People

of the United States, in order to form a
 Congress, promote the general improvement and
 education for the colored States of America.

Circle 1

and be united in a Congress of the United States

in every second year of the State Legislature

[illegible]

Styringsgruppe forvaltning av Normen

<i>Organisasjon</i>	<i>Representant</i>	<i>Vara</i>
Den norske lægeforening	Audun Fredriksen	Hans Olav Krogsæter
Apotekforeningen	Astrid Marie Reksnes	
KS	Svein Erik Wilthil	
KS	Egil Rasmussen	
Sykepleierforbundet	Merete Lyngstad	Braar Larsen Erik Hansen
Tannlegeforeningen	Lin Muus Bendiksen	
Den offentlige tannhelsetjenesten	Inge Magnus Bruvik	
Norsk Helsenett	Morten Celius	
Datatilsynet	Leif T. Aanonsen	
Helse Vest RHF	Åsmund Norheim	
Helse Midt RHF	Arild Pedersen	
Helse Øst RHF	Heidi Thorstensen	
NAV	Gunn Pettersen	
Sosial- og helsedirektoratet	Tor Ottersen	
Sosial- og helsedirektoratet	Morten Lindstad	

Eventuell deltagelse avgjøres av Helsetilsynet:

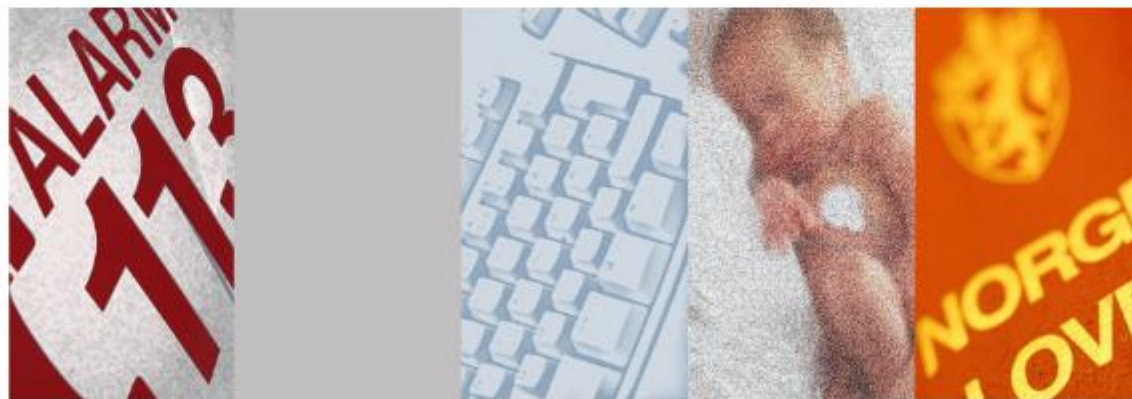
Helsetilsynet Pål Børresen

SHdir har sekretariatet

Møte om:	Styringsgruppen Norm for informasjonssikkerhet	Referat
Møteleder:	Tone Bringedal	Dato: 18.12.2006
Referent:	TOO/SP IS	Saksnr: 03/2178

Til stede:	Audun Fredriksen, Astrid Marie Reksnes, Egil Rasmussen, Merete Lyngstad, Lin Muus Bendiksen, Inge Magnus Bruvik, Morten Celius, Leif T. Aanonsen, Åsmund Norheim, Heidi Thorstensen, Gunn Pettersen, Tor Ottersen, Morten Lindstad, Alf Marcus Wiegaard, Tone Bringedal
Forfall:	Svein Erik Wilthil, Arild Pedersen

Første møte for styringsgruppen for forvaltning av Norm for informasjonssikkerhet i helsesektoren – 15.12.2006.

Norm for informasjonssikkerhet Helse-, omsorgs- og sosialsektoren

HVA ER DET?

Tor Ottersen

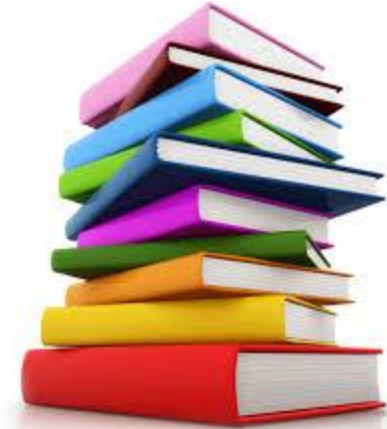
Normen:

Forenkler,
og gjør tilgjengelig

Kontrollert og
godkjent av
lovtolkende
myndigheter

Dekker alle
informasjons-
sikkerhetskrav til
sektoren i lovverket

Normen med støttedokumenter

Juridisk bindende
ved avtale:

Normen:

Normen ("Code of
conduct") og en del
faktaark / veiledere er
oversatt til engelsk

Veiledende:

Støttedokumenter:

Normkonferansen
Nyhetsbrev
Svartjeneste

Veiledere / malverk

Faktaark

Kursmateriell:

www.normen.no

Praktisk bruk av Normen

1. Les Normen
2. Hva mangler hos meg
3. Hvordan får jeg dette på plass
 1. Les den aktuelle veileder
 2. Gjør som veilederen sier

Du kan nå rolig vente på tilsynet

Normens utvikling

2003-2006

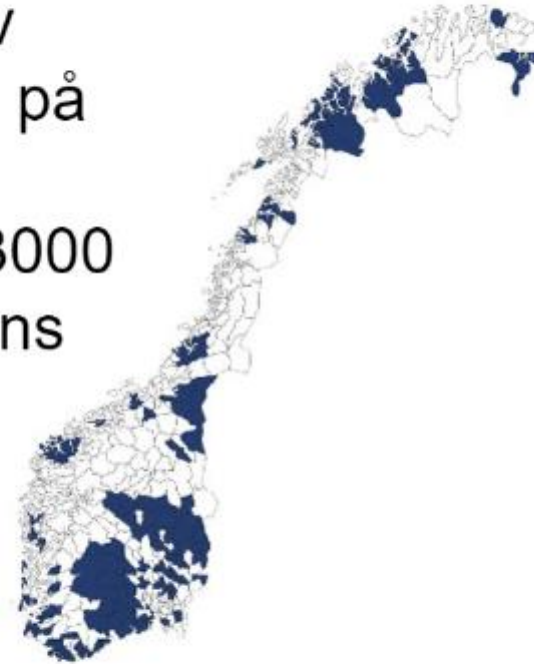
Normen 1.0

+ 36 faktaark
lanseres
7.9.2006

Normen
anbefales
av Datatilsynet

Kursvirksomhet

- Pr september 2011 har 161 av landets 430 kommuner deltatt på instruktørkurs i Normen.
- 21 instruktører har kurset ca 3000 tannleger i Tannlegeforeningens lokalforeninger
- E-læring planlegges i regi av
 - Apotekforeningen
 - Legeforeningen
 - Tannlegeforeningen

Kursdeltaker nr 1000 passert - fagkursene fortsetter

På fagkurset i Sand i Nord-Odal passerte vi deltaker nr 1000 på Normen-kurs. Samtidig er kursplanen for høsten komplett.

Etter et par års pause er vi i gang med fagkurs i informasjonssikkerhet for kommuner (tidligere kalt instruktørkurs). I 2015 er det gjennomført kurs i Sandnessjøen, Tynset og Nord-Odal. I Nord-Odal passerte vi deltaker nr 1000, og Lill Monica Pettersen fikk en liten oppmerksomhet fra sekretariatet.

Til høsten vil det bli arrangert nye kurs i Flora, Lillehammer, Risør og Oslo.

[Se kursplan med datoer og mer informasjon her.](#)

Interessert i å arrangere kurs?

Kurset gir et godt grunnlag for etablering av tilfredsstillende informasjonssikkerhet i kommunen, og har vist seg svært populære. Lærings- og gjennomføringsplan for kursene finnes [her](#), og alle presentasjoner er tilgjengelig i pdf-format [her](#). Kursplanen for 2015 er nå fylt opp, så nye kommuner som ønsker kurs får først muligheten i 2016.

Interesserte bes ta kontakt med sekretariatet via sikkerhetsnormen@ehelse.no

Sist oppdatert: 5. januar 2016

Normens utvikling

Veileder
fjernaksess
+ kommune
Normkonferanse
Instruktørkurs

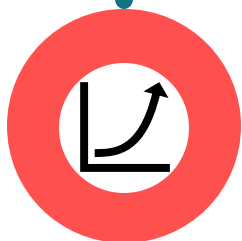
2003-2006

2010

Normen 1.0

+ 36 faktaark
lanseres
7.9.2006

Normen
anbefales
av Datatilsynet

Fra evalueringen av Normen i 2012

Det anses problematisk om Normen går utover lovverket i eksempelvis selvpålagte krav »

«...godt verktøy og felles referansepunkt, ikke minst fordi den samler og tolker lovverket i ett dokument.»

«Fromt ønske» for små virksomheter.»

Sagt om Normen

«Normen som virkemiddel har så langt vært en suksess»

«Det er ingen hjemmel for sanksjoner, og det er ingen som har sanksjonsmyndighet»

«Mindre virksomheter ville ikke hatt samme informasjonssikkerhet uten Normen»

Lysne-utvalget om Normen:

“Utvalget observerer at Normen er *ønsket velkommen av sektoren*, og at den i all hovedsak fungerer bra.

Normen gjør at helseforetakene tør å *stille krav*, og leverandørene blir mer *oppmerksomme* på temaet ved anskaffelser. Prosessen med å utvikle Normen har hatt *en god effekt i seg selv og økt kompetansen i bransjen*.

Normens utvikling

2003-2006

Veileder
fjernaksess
+ kommune
Normkonferanse
Instruktørkurs

2010

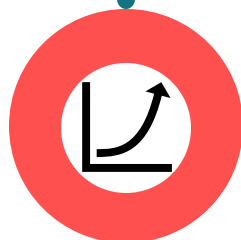

2011-2013

Normen 1.0

+ 36 faktaark
lanseres
7.9.2006

Normen
anbefales
av Datatilsynet

Ekstern evaluering

Endret mandat
(Leder blant SG-
medlemmer)

NHN inn i
sekretariatet

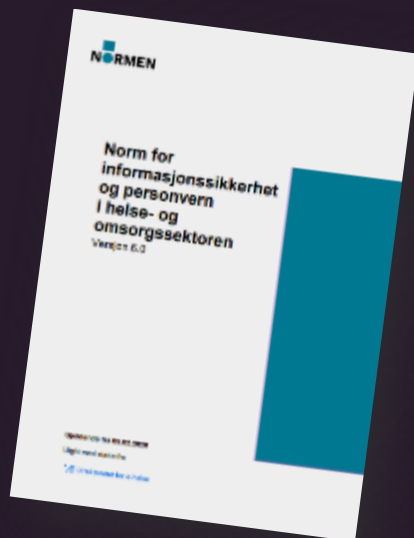
NORMKONFERANSEN fra 2009 til 2026

- 2009: Gardermoen
- 2010: Oslo
- 2011: Hell
- 2012: Molde
- 2013: Tromsø
- 2014: Oslo
- 2015: Bergen
- 2016: Trondheim
- 2017: Fornebu
- 2018: Skjetten
- 2019: Gardermoen
- 2020: Digitalt
- 2021: Digitalt
- 2022: Gardermoen
- 2023: Gardermoen
- 2025 Trondheim
- 2026 Oslo

Normen versjon 6.0

- Godkjent 5. februar 2020 etter godt forkrat prosess med sektorhøring
- Forenkling av både krav og språk
- Rendyrket Normen som kravdokument
- Tilpasninger til personvernforordningen
- Blant annet mer helserett, sikkerhetsarkitektur, leverandør, datadeling, sekundærbruk

Lars Erik Baugstø-Hartvigsen
I går kl. 15:52 · 🌐

På vei hjem etter to veldig kjekke dager med å løse styringsgruppens behandling av Normen 6.0 i havn.

På vegne av sektoren må jeg få rette en stor takk til sekretariatet for suverent arbeid over lang tid! Dere har ledet og gjennomført en bred sektorhøring, dere har gjort godt arbeid med innspill helt inn til og med i går kveld. Slik har dere hjulpet oss med å jobbe frem en veldig god versjon 6.0 som styringsgruppen kunne vedta etter møte i går og i dag.

Sol leder av styringsgruppen må jeg også få rette en takk til styringsgruppens deltakere. Dere har vært konstruktivt kritiske, pragmatiske, presise, løsningsorienterte og kvalitetsbevisste i behandlingen av dette viktige dokumentet.

Best Norm ever!! 🥳

Referatføring av diskusjonene

- Beslutninger referert som vedtatt
- Dersom det ønskes referert eksplisitt hva medlemmer vil merke om saker, må medlemmer gi tydelig beskjed om dette

Normens betydning

Normen har hatt stor betydning for arbeidet med informasjonssikkerhet i helse- og omsorgssektoren

» Deponert er et positivt tiltak for Normen videreføres og videreutvikles i tråd med det nye rammeverket

» Normen vil kunne ha en viktig rolle og være til hjelp ved implementering av tiltak og etterlevelse av forordningen

» En viktig arena for diskusjon og erfaringsutveksling

Normens utvikling

2003-2006

Veileder
fjernaksess
+ kommune
Normkonferanse
Instruktørkurs

2010

2011-2013

51 faktaark
16 veiledere
4-5 årlige kurs
for kommuner

2016

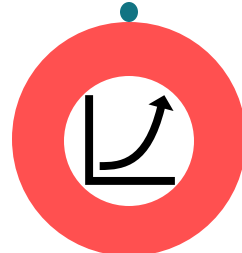

2018-2020

Normen 1.0

+ 36 faktaark
lanseres
7.9.2006

Normen
anbefales
av Datatilsynet

Ekstern evaluering

Endret mandat
(Leder blant SG-
medlemmer)

NHN inn i
sekretariatet

Med.tek kurs
i alle helsereg.

GDPR-tilpasning

Ny logo
Deltakerrekord
Norm-
konferansen

Normens utvikling

2003-2006

Veileder
fjernaksess
+ kommune
Normkonferanse
Instruktørkurs

2010

2011-2013

51 faktaark
16 veiledere
4-5 årlige kurs
for kommuner

2016

2018-2020

Fokus på
video
Forvaltnings-
modell
Nye medlemmer
og observatører

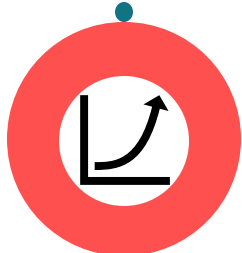

2021

Normen 1.0

+ 36 faktaark
lanseres
7.9.2006

Normen
anbefales
av Datatilsynet

Ekstern evaluering

Endret mandat
(Leder blant SG-
medlemmer)

NHN inn i
sekretariatet

Med.tek kurs
i alle helsereg.

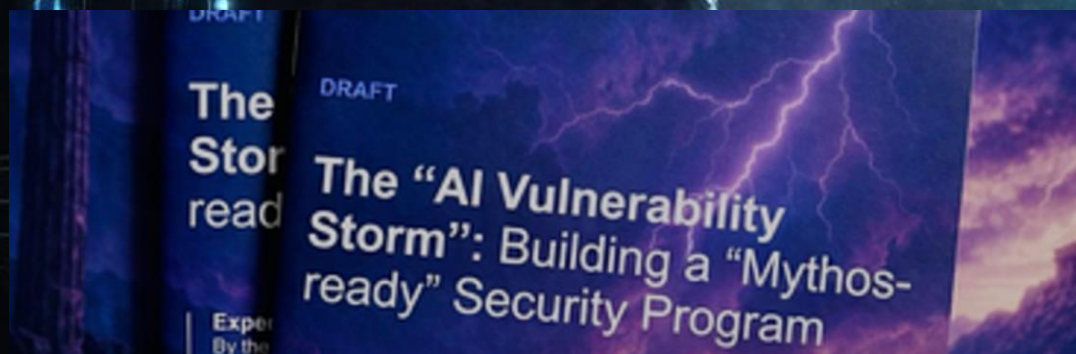
GDPR-tilpasning

Ny logo
Deltakerrekord
Norm-
konferansen

Veien videre for Normen

DIGI

Ekspert: Anthropic's nye KI-modell kan bli et digitalt maktmiddel for USA

«Et kvantesprang innen cybersikkerhet» – slik beskriver svenske eksperter Anthropic's nye KI-modell.

”

Norge befinner seg i den mest alvorlige sikkerhetspolitiske situasjonen siden andre verdenskrig.

Delinea

The rise of vibe hacking:
The evil twin of vibe coding

An illustration of a paper tiger, a symbol for a deceptive or non-threatening appearance, standing inside a metal cage in a server room. The tiger is constructed from folded paper and has a striped pattern. The cage is made of vertical metal bars and has a padlock on the door. The background shows server racks with glowing green lights and a wall with a complex, swirling pattern. A white arrow points from the text 'Papirtiger' to the tiger.

Papirtiger

Hvordan holde Normen relevant i en mer usikker fremtid?

- Bygg videre på Normens sterke og unike sider!
- Veiledning – tenk nytte og effekt helt ut
- Fortsett å bygge felleskap og kompetanse
 - NIS2 – krav til ledere
 - Digital beredskap
- Normen er en sterk ‘merkevare’ med mange venner der ute - utnytt dette!

Takk for meg!

- jangunnar.broch@ssb.no

